

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **R. Š.**, zast. JUDr. Petrem Langerem, Ph.D., LL.M., advokátem, se sídlem Sokolská třída 1263/24, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 2. 2010, č. j. 17 Ad 16/2010 - 5,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Petru Langerovi, Ph.D., LL.M., **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalovaná rozhodnutím ze dne 15. 1. 2010, č. X, podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, od 18. 2. 2010 odňala žalobkyni invalidní důchod. V odůvodnění žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Nový Jičín ze dne 25. 11. 2009 již není žalobkyně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 25 %.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 19. 2. 2010, č. j. 17 Ad 16/2010 - 5, žalobu napadající uvedené rozhodnutí žalované odmítl. V odůvodnění soud uvedl, že žalobkyně

byla rozhodnutím žalované poučena o možnosti podat námitky k žalované ve lhůtě do 30 dnů od doručení napadeného rozhodnutí. Tento opravný prostředek nebyl využit. Žalobě přitom ve smyslu § 68 písm. a) s. ř. s. předchází vyčerpání řádných opravných prostředků. Soud dále uvedl, že od 1. 1. 2010 došlo vlivem změny právní úpravy k zavedení nového opravného prostředku vůči rozhodnutím žalované ve věcech důchodového pojištění. Tím jsou podle soudu písemné námitky podle § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Protože žalobkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, soud podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobu odmítl. Vzhledem k tomu, že soud podle obsahu posoudil podanou žalobu jako námitky, rozhodl o postoupení věci žalované.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) namítla, že dodržela lhůtu 30 dnů. Rozhodnutí žalované jí bylo doručeno dne 1. 2. 2010 a písemně se odvolala dne 15. 2. 2010, což doložila kopií podacího lístku. Proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 2. 2010, č. j. 17 Ad 16/2010 - 5, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. lze podat kasační stížnost z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Stěžovatelka je toho názoru, že její žaloba neměla být odmítnuta, neboť ve stanovené lhůtě 30 dnů podala písemné odvolání (námitky).

Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje se závěry krajského soudu, který podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobu odmítl s tím, že nebyly vyčerpány řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem ve smyslu § 68 písm. a) s. ř. s.

Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud svým postupem, kdy podanou žalobu, kterou podle jejího obsahu správně posoudil jako námitky, a proto ji postoupil žalované k dalšímu řízení, zachoval žalobkyni možnost, aby bylo o jejích námitkách žalovanou rozhodováno. A to i přesto, že krajský soud žalobu odmítl. To je třeba zdůraznit, pročež tomuto postupu krajského soudu nelze nic vytknout.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je kasační stížnost, stejně jako žaloba, podána z důvodu nedostatečné orientace stěžovatelky v systému opravných prostředků na úrovni veřejné správy a správního soudnictví. To jí však v posuzovaném případě nebylo na škodu. Je proto nezbytné zopakovat, že uvedeným postupem krajského soudu nebyla stěžovatelka nijak zasažena na svých právech. Naopak krajský soud umožnil, aby o žalobě

(námitkách), které byly nesprávně adresovány krajskému soudu, rozhodovala žalovaná, jíž toto rozhodování podle zákona přísluší.

Pro větší názornost odkazuje Nejvyšší správní soud na následující skutečnosti. Rozhodnutím žalované ze dne 15. 1. 2010 byl stěžovatelce odňat invalidní důchod. Toto rozhodnutí bylo stěžovatelce doručeno dne 21. 1. 2010. Tato skutečnost vyplývá z údajů obsažených na doručence, která je součástí správního spisu. V daném ohledu tedy není správné tvrzení stěžovatelky, že jí předmětné rozhodnutí žalované bylo doručeno teprve dne 1. 2. 2010. Přesto však okamžik doručení není v tomto ohledu podstatný. Důležité naopak je, že v uvedeném rozhodnutí žalované byla stěžovatelka poučena o možnosti podat u České správy sociálního zabezpečení nebo u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení *„písemné námitky, a to do 30 dnů ode dne následujícího po dni oznámení tohoto rozhodnutí. O námitkách rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení.*“.

Podle Nejvyššího správního soudu uvedené poučení stěžovatelku správně upozornilo na důležitou skutečnost, že od 1. 1. 2010 došlo v systému rozhodování České správy sociálního zabezpečení k zásadním změnám. Ty představuje možnost podání písemných námitek. O nich potom rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení. Nicméně stěžovatelka, jak vyplývá z obsahu spisu, tohoto výslovného a názorného poučení nedbala. Místo toho postupovala tak, jak bylo obvyklé do 31. 12. 2009. Tedy podala proti rozhodnutí žalované žalobu a adresovala ji krajskému soudu. Žaloba byla datována dnem 14. 2. 2010, přičemž k poštovní přepravě byla předána dne 15. 2. 2010, což ostatně vyplývá i z kopie podacího lístku, kterou sama stěžovatelka předložila.

Vzhledem k výše uvedenému je třeba učinit následující závěr. Když stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že podala námitky dne 15. 2. 2010, měla tím na mysli, že toho dne podala podání krajskému soudu. Nejvyšší správní soud ale zdůrazňuje, že opravný prostředek, který měla v intencích uvedeného poučení stěžovatelka správně podat, byly písemné námitky. Ty měly být adresovány České správě sociálního zabezpečení. Místo toho tedy stěžovatelka podala podání krajskému soudu, které výslovně označila jako žalobu. Nicméně vzhledem k tomu, že podání se posuzují podle jejich obsahu, krajský soud, posoudivše podanou žalobu jako námitky, rozhodl o jejich postoupení České správě sociálního zabezpečení.

Podle Nejvyššího správního soudu v dané věci vůbec nešlo o dodržení či nedodržení lhůty 30 dnů, jak se stěžovatelka nesprávně domnívá. Naopak šlo o to, že stěžovatelka se měla nejprve obrátit ještě jednou na Českou správu sociálního zabezpečení a proti jejímu rozhodnutí ze dne 15. 1. 2010 podat písemné námitky. Jakkoliv se uvedený systém opravného prostředku může zdát na první pohled nesrozumitelný (rozhoduje opět týž orgán, který již jednou ve věci rozhodoval), je třeba vycházet z právní úpravy, která institut námitek v § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zavedla.

Jestliže tedy stěžovatelka namísto podání písemných námitek k žalované podala žalobu ke krajskému soudu, potom soud postupoval správně, když její žalobu pro nevyčerpání řádných opravných prostředků podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. za použití § 68 písm. a) s. ř. s. odmítl. Ostatně i podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.

9. 2003, č. j. 4 As 27/2003 - 77, publikovaného pod č. 64/2004 Sb. NSS, „*žaloba ve správním soudnictví je přípustná pouze po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zákon [§ 68 písm. a) s. ř. s.]. Žalobu, která jim předchází, správní soud odmítne [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].*“. Stěžovatelka však nebyla nijak krácena na svých právech, protože jak je uvedeno výše, krajský soud posoudil podanou žalobu jako námitky a sám je postoupil k vyřízení České správě sociálního zabezpečení. O tom, že k projednání námitek na úrovni České správy sociálního zabezpečení skutečně posléze došlo, svědčí obsah dávkového spisu. V něm je obsaženo rozhodnutí o námitkách ze dne 12. 7. 2010, kterými byly námitky stěžovatelky zamítnuty. Teprve proti tomuto rozhodnutí o námitkách bude moci stěžovatelka podat žalobu ke krajskému soudu.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. není dán, pročež kasační stížnosti jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřísluší a žalované v dané věci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti podle zákona nelze přiznat.

Stěžovatelce byl pro řízení před Nejvyšším správním soudem ustanoven zástupcem advokát. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 500 Kč za úkon právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení [§ 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Nahlížení do spisu ze dne 12. 5. 2010 zahrnul Nejvyšší správní soud pod úkon právní služby v rámci převzetí a přípravy zastoupení. Zástupci stěžovatelky se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu